

Muzika

Vobora

Zech

Alan Pajer

„Byl jsem mánička a fotografoval jsem hlavně bigbít!“

Zlatá šedesátá léta přinesla uvolnění nejen v politice, ale konečně i v hudbě.

TEXT: ALAN PAJER

Najednou se spontánně vyrojila spousta hudebních skupin a zpěváků. Jejich hudebnímu stylu se říkalo bigbít a k fotografování zpěváků, muzikantů a kapel jsem se dostal právě díky němu. Do prostředí bigbítu mě přivedl můj kamarád a později slavný bubeník Karel Káša Jahn. První kapelou, kterou jsem fotografoval, byla totiž jeho skupina TOPS, kterou založil s kytaristou Petrem Ťopem Netopilem a basistou Jirkou Kozlem. Objevil jsem díky tomu úžasnou atmosféru New Clubu ve Vršovicích.

Společná zkušebna pro kapely spojené s rockem a bigbítem byla i na dnešní poměry neuvěřitelná věc, navíc s malým klubem jen pro muzikanty a lidi kolem kapel. Tam jsem poznal všechny důležité lidi, kteří pro tuto hudbu něco znamenali. Bylo zde možné potkat pestrú škálu muzikantů – od Mikiho Volka a Olympicu přes Petra Nováka, Michala Prokopa, Vládu Mišíka a Radima Hladíka až třeba po Karla Gotta, Helenu Vondráčkovou či Petra Hapku – prostě všechny ty, které jsem obdivoval! A ti všichni potřebovali fotografa a grafika, pro návrhy svých plakátů a obalů na gramofonové desky. No a nikdo se do toho moc nehrnul, přece

jen to byla náročná práce, o počítačích a digitální fotografii se nám tehdy ani nesnilo. Chtělo to také velkou vůli a nadšení, dotáhnout výsledný návrh do konce. Navzdory výtvarné, tedy spíše politické komisi.

V té době panovala poněkud bizarní praxe, při které se nejprve musel předběžně schválit návrh obalu a název desky. Až poté se schvalovaly texty a hudba. Vše se pak ještě donekonečna předělávalo podle nesmyslných připomínek komise. Když bylo všechno shledáno „nezávadným“, teprve pak se mohlo jít do studia natáčet. A nakonec se všechno dohromady schvalovalo a opravovalo znova. Člověk musel mít opravdu silné nervy a nadšení pro věc. Když deska vyšla, došlo často na to, že jsem byl předvolán do Bartolomějské na služebnu StB vysvětlit, co jsem tím myslel. Vysvětlovat jsem však nemusel nic. StB si například ihned rozklíčovala, že The Special Blue Effect je synonymum pro modrou knížku, která osvozovala od povinné vojenské služby.

Rocková hudba, dlouhé vlasy a džíny pro nás byly symbolem svobody. Dva roky ztracené na vojně, spojené

Alan Pajer

* 12. 7. 1948 Děčín

Fotoreportér a fotograf, věnoval se osobnostem české a slovenské hudební scény, později působil jako fotograf prezidentské kanceláře a Václava Havla. Po studiích na střední grafické škole absolvoval postgraduální studium pro fotoreportéry na FAMU a pracoval jako portrétní fotograf v družstvu Fotografia, byl zaměstnán i jako fotoreportér v redakci časopisu Signál. Od roku 1989 je fotografem na volné noze. V současnosti se zabývá především užitou fotografií, tvůrčím způsobem se věnuje převážně portrétní fotografii. Získal řadu různých ocenění na výstavách a soutěžích, například na World Press Photo a Czech Press Photo.

s buzerací lampasáků, tomu se chtěl samozřejmě každý normální mladý muž vyhnout. Siluety muzikantů přilepené na historické střeškové terče na obalu ikonické desky Město Er ve skutečnosti představovaly nás, živé terče pro hordy spřátelených vojsk, které k nám

vrhly v srpnu 1968. Michal Prokop ve zdevastovaném kostele byl předzvěstí marasmu, který nás čekal. Ale všechny tyto vzpomínky jsou už našťastí zaváté časem.

Dočkali jsme se svobody! Do Prahy už se nevalily ruské tanky, ale The Rolling Stones. Marta Kubišová zpívala na Letenské pláni pro milion nadšených lidí

svoji Modlitbu, Jarda Hutka nám tamtéž sdělil, co je na světě nejkrásnější. No přece ta lidská svoboda! Připadalo mi jako zázrak, když jsem si mohl vyfotit Václava Havla se Stouny, s Bobem Dylanem, se Steviem Wonderem, s Joan Baez či Lou Reedem. Nebo také Mejlu Hlavsu, jak hraje s Lou Reedem v Bílém domě pro amerického prezidenta Billa Clintona

a českého prezidenta Václava Havla a ti u toho trsají rokec. O tom všem se nám, českým máničkám, ani nesnilo. Prostě paráda.

Dnes mohou muzikanti svobodně nahrávat, co chtějí, a čas se valí dál, stejně jako nesmrtelní Stouni. ☒